

50 § Vuosien 2022-2024 käyttötalouden talousarviokehysten määrittäminen

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi

Käsittely

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessaan 29.4.2021 päättänyt seuraavasti:

- 1) antaa seurakunnille ja yhteisille palveluille liitteenä olevan talousarvion 2022 ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2022–2024 laatimisohteen sekä hyväksyä ohjeeseen sisältyvän vuosien 2022–2024 käyttötalouden talousarviokehysten.
- 2) määrittää seurakunnallisen toiminnan palkka- ja toimintamäärärahasi 31,353 milj. euroa vuodelle 2022.
- 3) varata talousarviokehykseen 0,665 milj. euroa diakonisia hankkeita ja diakonialeirejä varten.
- 4) hyväksyä seurakuntien seurakunnallisen toiminnan tilamäärärahoiksi 12,614 milj. euroa.
- 5) hyväksyä 0,068 milj. euron lisämäärärahan vieraskielisen seurakuntatyön toiminnasta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseksi seuraavasti:
  - Matteus församling 0,030 milj. euroa, englannin- ja venäjänkieliselle työlle
  - Herttoniemen seurakunta 0,015 milj. euroa, arabiankieliselle työlle
  - Kallion seurakunta 0,023 milj. euroa, kiinän- ja vironkieliselle työlle.

- 6) pyytää seurakuntaneuvostoilta a) suunnitelman vuosille 2022-2024 säästöjen sekä testamentti- ja lahjoitusvarojen käytöstä sekä b) palvelujen hinnastot.
- 7) määrittää yhteisten palvelujen kehysmäärärahaksi 36,334 milj. euroa ja yhteisten seurakunnallisten tehtävien tilamäärärahaksi 1,040 milj. euroa.
- 8) määrittää koko Helsingin seurakuntayhtymän suorituslisämäärärahaksi 0,640 milj. euroa ja kehittämismäärärahaksi 1,000 milj. euroa sekä seurakuntavaalien järjestämisestä ja toteuttamisesta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi 0,878 milj. euroa.
- 9) ilmoittaa seurakuntaneuvostoille määriteltyjen jakoperusteiden mukaan jaetut seurakuntien osuudet.

Vuosien 2022–2024 talousarviokehityksen laadinnassa on otettu huomioon yleisen taloudellisen tilanteen kehitysarviot ja niiden vaikutus verotulojen kehitykseen kuluvana vuonna ja suunnittelukaudella. Seurakuntayhtymän tulevien vuosien talouden edellytyksiä arvioitaessa on jäsenmäärän kehityksellä keskeinen merkitys. Rohkeasti yhdessä – prosessin tavoitteiden mukaisia linjauspäätöksiä tulevien vuosien määrärahojen käytöstä ja jaosta tehdään syksyllä 2021. Vuosien 2022–2024 talousarviokehitys on laadittu nykytilanteen lähtökohdista ja sitä tullaan tarkistamaan vuosien 2023–2024 osalta Rohkeasti yhdessä – linjauspäätösten tekemisen jälkeen.

Käyttötalouden kehitys

Lähtökohdat talousarviokehityksen valmistelulle on esitetty talousennusteessa vuoteen 2026 asti. Lähtökohta talousennusteelle on jäsenmääräkehitys, johon perustuu verotuloarvio. Toimintatuottojen ja -kulujen erotus eli toimintakate on talousarviokehitys.

Seurakuntien ja yhteisen seurakuntatyön käytössä ovat kehysmäärärahan lisäksi toiminnasta aikaisemmin säästyneet määrärahat.

Kirkollisverotuloarvioissa on arvioitu jäsenmäärän kehitykseksi -1,2 %.

Rahavarojen sijoitustoiminnan tuotot on laskettu 2 % reaalityttö-odotuksella. Tämä on linjassa sijoitustoiminnan ohjeen pitkän aikavälin reaalityttö tavoitteen kanssa. Sijoitustoiminnan tuottoihin tuovat epävarmuutta osakekurssien ja korkotasojen muutokset. Kiinteistö-sijoitukseen liittyy puolestaan epävarmuutta koskien realisoitavien kiinteistöjen kysyntää ja hintatasoa sekä rakennuskustannusten kehitystä. Investointien taso tulee mitoittaa siten, että ne voidaan pitkällä aikavälillä rahoittaa vuosikatteella.

Seurakuntien ja yhteisten palveluiden toimintamäärärahoihin (peruskehitys) vuosille 2022–2024 on tehty -1,5 %:n leikkaus, kolmea poikkeusta lukuun ottamatta. Leikkausta ei esitetä tehtäväksi diakoniatyöntekijöiden kehittämisprojektien määrärahaan eikä viestinnän ja henkilöstöosaston

kehyksiin. Viestinnän kehityksessä on huomioitu panostukset markkinoitviestintään ja strategian mukaiseen näkyvyyteen, joulukalenterin toteuttaminen sekä alueviestijämallin jatkaminen ja kehittäminen. Edellä luetelluista syistä viestinnän kehikseen esitetään 0,400 milj. euron korotus. Henkilöstöosasto on aloittanut itsenäisenä osastona vuonna 2021 ja osastolle esitetään 0,124 milj. euron korotus kattamaan kahden uuden työsuhteen henkilöstökustannuksia.

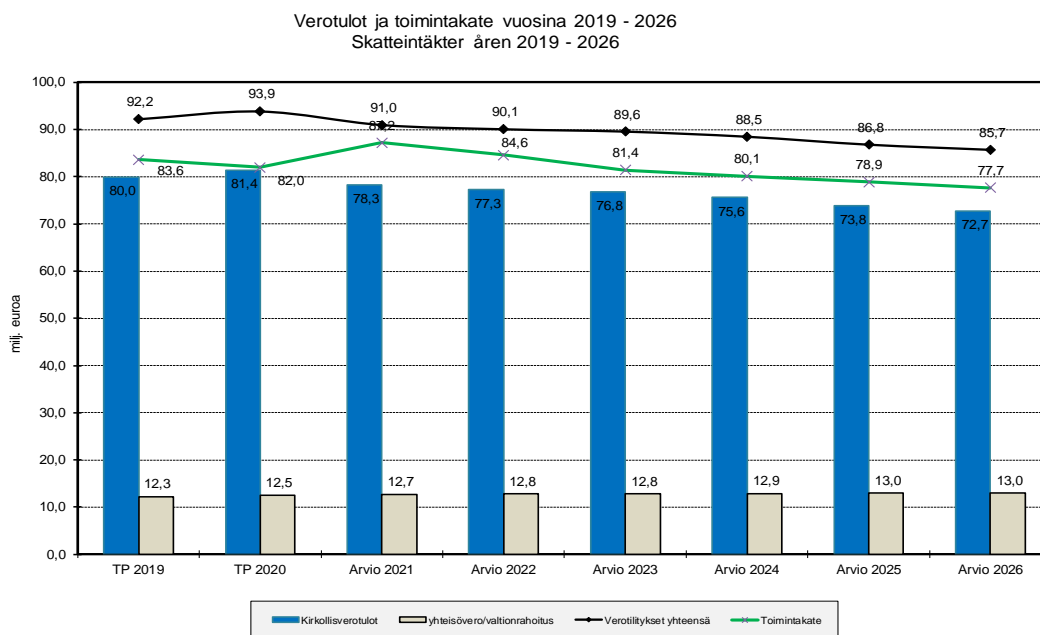
Seurakuntavaalien valmisteluun ja järjestämiseen määritelty määräraha on vuoden 2018 seurakuntavaalien määrärahan suuruinen.

Mediatoimituksen osalta Helsingin seurakuntayhtymän prosenttiosuus kiinteistä kustannuksista laskee noin 60 prosentista 53 prosenttiin. Mediatoimituksen mahdollinen säästö kehikseen nähden tarkentuu talousarviota laadittaessa.

Seurakuntayhtymän johtoryhmä on linjannut, että tilamäärärahoja ja sisäisiä vuokria korotetaan vuodelle 2022 0,4 %. Johtajisto on edelleen päättänyt esittää yhteisen seurakuntatyön tilamäärärahaksi 1,040 milj. euroa. Kyseisellä tilamäärärahalla katetaan yhteisen seurakuntatyön seurakunnallisesta toiminnasta aiheutuvat sisäiset vuokrat (erityisdiakonia, asuttamistoiminta, Varustamot, Kampin kappeli, yleinen erityisnuorisotyö ja perheneuvonta). Tilamäärärahan avulla yhteinen seurakuntatyö on seurakunnallisen toimintansa osalta jatkossa samassa asemassa seurakuntien kanssa, joilla tilamääräraha on ollut käytössä jo aiemmin.

Vuosien 2023–2024 osalta määrärahojen taso on suuntaa antava. Tasa arvioidaan uudelleen talousarvion valmistelun yhteydessä syksyllä 2021 ja edelleen alkukevästä 2022, Rohkeasti yhdessä –prosessin pohjalta tehtyjen linjausten varmistuttua.

Kehysbudjettiin sisältyvät seuraavat verotuloarviot, joiden määrät esitetään tässä miljoonina euroina:

Seurakunnallisen ja yhteisten palveluiden kehysmäärärahan määrittäminen vuodelle 2022

Seurakunnallisen toiminnan vuoden 2021 määrärahasi esitetään yhteensä 44,670 milj. euroa (vuonna 2021 45,044 milj. euroa). Tämä sisältää:

- varsinaisen palkka- ja toimintamäärärahan 30,767 milj. euroa
- Tuomiokirkkoseurakunnalle osoitettavan erityismäärärahan yhteisten tehtävien hoitamiseen 0,590 milj. euroa
- lisämäärärahan 0,068 milj. euroa vieraskielisen seurakuntatyön toiminnasta aiheutuvien lisäkustannusten kattamiseksi
- tilamäärärahan 12,614 milj. euroa (vuonna 2021 12,511 milj. euroa); seurakuntien tilamääräraha on tiloista perittävän sisäisen vuokran suuruinen.

Seurakuntien toiminnan diakoniset haasteet otetaan yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymän määrärahojen jakoperusteen mukaan huomioon myöntämällä erillismäärärahoja seurakuntien diakonista toimintaa varten. Talousarviokehukseen on varattu 0,635 milj. euroa tätä tarkoitusta varten. Seurakunta voi myös hakea tukea diakonialeiritoimintaan. Leirien määrärahavaraus on vuodelle 2022 on 0,030 milj. euroa.

Seurakunnallisen toiminnan määrärahan jakoperusteet noudattavat vuonna 2011 voimaan astuneita laskentaperusteita. Laskenta-perusteet ovat seuraavat:

- 1) ruotsinkielisten seurakuntien osuus on niiden väkilukusuhteiden siten laskettuna, että jäsenmäärän osuus on 70 % ja alueella asuvien 30 %.
- 2) ruotsinkielisten seurakuntien vähemmistötuki on 2,1 % -yksikköä.
- 3) suomenkielisten seurakuntien osuus jaetaan seurakuntien kesken väkiluvun suhteessa siten, että jäsenmäärän osuus on 70 % ja alueella asuvien 30 %. Jäsenmäärä lasketaan siten, että 0–18 -vuotiaitten seurakunnan jäsenten määrää korotetaan 30 prosentilla (perustana tilanne 31.12.2018).
- 4) kiinteistöjen vuokrajärjestelmässä jumalanpalvelustilojen vuokramääräraha on vuokran suuruinen, muiden tilojen vuokramääräraha jaetaan palkka- ja toimintamäärärahan suhteessa.

Yhteisten palveluiden (yhteinen hallinto, yhteiset seurakunnalliset tehtävät sis. avustukset, ympäristö- ja hautaustoimi ja kiinteistötoimi) kehysmäärärahasi esitetään yhteensä 37,334 milj. euroa. Tämän lisäksi varataan 1,000 milj. euroa erilaisiin kehityshankkeisiin sekä Rohkeasti yhdessä –linjauspäätösten toimeenpanoon ja 0,878 milj. euroa seurakuntavaaleihin. Suorituslisään varataan 0,640 milj. euroa, joka jaetaan vuoden 2022 aikana toteutuman perusteella seurakuntien ja yhteisten palveluiden talousarviokehuksiin.

Henkilötyövuosikiintiö

Vuoden 2021 suunnitelman yhteydessä asetettiin henkilöstövähennyksiintiö 3,0 % vuosille 2020–2023. Henkilötyövuosikiintiö on seurakunnit-

tain ja yhteisten palveluiden yksiköittäin laskettu vuosittainen enimmäismäärä seurakunnan / yksikön henkilötyövuosille. Seurakunnille henkilötyövuosikiintiö on suositusluonteinen. Henkilöstömenot muodostavat suurimman osan seurakuntien ja yhteisten palveluiden menoista.

Talousennusteessa huomioitua

Mikäli seurakuntayhtymän investointitasoa ei kohtuullistettaisi tulevien vuosien aikana ja kaikki investoinnit toteutettaisiin täysimääräisesti, laskevat yhtymän rahavarat vuosien 2021–2026 aikana peräti 134,0 milj. euroa, ollen vuoden 2026 lopussa enää noin 52,3 milj. euroa.

Tästä syystä sekä investointitason kohtuullistaminen, että seurakuntayhtymän yleinen talouden tasapainottaminen ovat olleet viime vuosien aikana vahvasti esillä, ja niihin liittyen on myös tehty keskeisiä linjauksia päätöksiä.

Yhteinen kirkkoneuvosto on kokouksessaan 15.8.2019 § 225 käsitellyt yhtymän yhteisten palveluiden kehysbudjettia sekä investointien kehysbudjetin valmistelua vuosille 2020–2022. Pykälän esittelytekstissä ja liitteenä olleessa perustelumuiustiossa on tuolloin viitattu linjaukseen, jonka mukaan vuodesta 2023 alkaen investointisuunnitelman menoihin on käytettävissä 10 milj. euroa, lisättyä kiinteistömyynneistä saatavalla tuolla, n. 3 milj. euroa / vuosi.

Edelleen perustelumuiustiossa on esitetty, että menosupistus tehtäisiin siten, että vuodesta 2021 alkaen toimintakatetavoitteeksi asetettaisiin toimintakatteen vuosittainen pienentyminen 1,4 milj. eurolla. Johtuen investointien voimakkaasta lisääntymisestä ja siitä aiheutuvasta poistotason kasvusta lähivuosina, perustelumuiustiossa on esitetty, että vuosien 2020–2027 talousarvioissa hyväksyttäisiin pienehkö (0,1-1,7 milj. euron) tilikauden alijäämäisyys.

Perustelumuiustion linjaukset ovat pohjautuneet aiempiin talousvalmisteluihin sekä erilaisiin suunnitelmiin ja pohdintoihin siitä, millä toimenpiteillä talous saataisiin pidettyä tasapainossa.

Myöhemmin, kokouksessaan 26.11.2020 § 313 yhteinen kirkkoneuvosto on päättänyt asettaa Rohkeasti yhdessä –talousvalmisteluiden tavoitteiksi muun muassa seuraavat:

- rahavarojen turvaaminen valtuustokaudella 2023–2026 vähintään 100 milj. euroon
- yhteisten palveluiden osastojen yhteinen toimintamenojen vähennystavoite vuosille 2021–2023 yhteensä 2,5 milj. euroa
- kiinteistöinvestointien tavoitetaso korkeintaan 113,3 milj. euroa vuosiksi 2021–2026

Laaditussa talousennusteessa 2021–2026 on huomioitu sekä perustelumuiustion että yhteisen kirkkoneuvoston päättämän tavoiteasetannan keskeiset linjaukset. Talousennusteen investointitasot ovat perustelu-

muistion linjauksen mukaiset vuodesta 2024 alkaen. Toimintakatteet pienenevät vuodesta 2021 vuoteen 2026 keskimäärin 1,9 milj. eurolla vuodessa, vaihteluvälin ollessa 1,2-2,6 milj. euroa vuositalolla. Tilikausien vuosittaiset alijäämät mahtuvat perustelumuiustiossa esitetyn hyväksyttävän alijäämätason sisään vuodesta 2023 alkaen. Yhteisten palveluiden osastojen yhteenlaskettu toimintakate on vuoden 2023 kehyyksessä 3,260 milj. euroa vuoden 2021 talousarvion vastaavaa toimintakatetta pienempi. Nettokiinteistöinvestoinnit (sisältäen lainojen lyhennykset, ilman käyttötaloussiirtoja, pysyvien vastaavien myyntitulot huomioiden) ovat vuosina 2021-2026 yhteensä 113,3 milj. euroa.

Talousennusteen mukaan seurakuntayhtymän rahavarat olisivat 103,3 milj. euroa vuoden 2026 lopussa.

Talousennustetta tarkennetaan tarvittaessa myöhemmin, kun Rohkeasti yhdessä –prosessissa valmistelussa olevat talouden linjaratkaisut, mukaan lukien investointien sekä palkka- ja toimintamäärärahojen vuotuiset maksimiarvot, on saatu määriteltyä ja hyväksytyä.

Liitteet

- 2 Talousarvion 2022 ja toiminta- ja taloussuunnitelman 2022-2024 valmisteluohje

